

Handleiding niveau C

Vooraf

De blokles

Na elke Nieuwsbegripcyclus van vijf weken volgt een blokles in de zesde week. De leerlingen passen in deze les alle strategieën toe. Ook maken ze een sleutelschema bij de tekst. In het schema hieronder kunt u zien op welke strategie elke opdracht/vraag betrekking heeft. De blokles bevat ook een extra opdracht. De meerkeuzevragen bij opdracht 2 zijn deels op dezelfde manier geformuleerd als de vragen in de Citotoetsen.

Opdracht 1		voorspellen
Opdracht 2	Vraag 1	algemene tekstbegripvragen (vragen stellen)
	Vraag 2	onduidelijkheden ophelderend
	Vraag 3	verbanden begrijpen
	Vraag 4	onduidelijkheden ophelderend
	Vraag 5	samenvatten
	Vraag 6	verbanden begrijpen
	Vraag 7	algemene tekstbegripvragen (vragen stellen)
	Vraag 8	samenvatten

Om de vorderingen van de leerlingen te volgen, kunt u om de zes weken de sneltoets informatieve teksten afnemen. U kunt deze week **SIT 2** afnemen, op papier of digitaal. De digitale versie is voor alle klanten met een combinatie van een Basis- én XL-licentie tijdelijk gratis beschikbaar. Daarnaast blijft voor klanten met alleen een basislicentie de sneltoets beschikbaar als PDF.

Nieuwsbegrip basis

Onderwerp: Donald Trump verkozen tot nieuwe president VS

Strategie: Blokles (alle strategieën)

Clib-score: 81

Opdracht 1: voorspellen en tekst actief lezen

Opdracht 2: strategievragen over de tekst beantwoorden

Opdracht 3 (sleutelschema): een hoofdrollenschema invullen

Opdracht 4 (extra opdracht): een debat voeren

Nieuwsbegrip XL

Leesles andere tekstsoort: songtekst

Woorden uit de basisteksten op Nieuwsbegrip XL:

Niveau B	Niveau C	Niveau D
de opvatting omstrede je ergens over uitlaten mild ergens genoeg mee nemen het conflict desondanks de leus iets optrekken beweren	controversieel iets met een korrel zout nemen toonaangevend de rivaal het imperium omstrede weglopen met ... charismatisch scanderen gewaagd	de legitimiteit de deregulering de xenofobie het protectionisme de modus het establishment in zijn voegen kraken verhaal halen de toorn boud vermolmen

Materiaal Voor elke leerling:

- de tekst *Wordt de Trumpsoep zo heet gegeten als zij werd opgediend?* (niveau C);
- bijbehorende opdrachten voor niveau C;
- eventueel het stappenplan *Lezen/Woordhulp* (op website: Basismateriaal, Stappenplannen);
- Neem de algemene handleiding door als u voor het eerst met Nieuwsbegrip werkt (Basismateriaal, Handleidingen).

Tip

In de volgende animatie wordt uitgelegd hoe het Amerikaanse systeem van kiesmannen werkt:

<https://vimeo.com/136492521> (0:59 min)

Vooraf

Groepen: deel de leerlingen in drie groepen in, bijvoorbeeld op basis van de resultaten van de laatst afgenomen strategietoets en/of TIAT-toets. Per strategie kan de groepssamenstelling verschillen.

Groep I: leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben

Groep II: leerlingen die minder ondersteuning nodig hebben

Groep III: leerlingen die zelfstandig aan de slag kunnen

Eventueel werkt u met twee groepen. Volg dan de

uitwerking voor de groepjes I (meer ondersteuning) en III (zelfstandig aan de slag).

Opdrachten: alle leerlingen maken opdracht 1 en 2. Maak een keuze uit de opdrachten 3 en 4.

Lesopbouw

- Introductie** (Groepjes I, II en III)
- Zelfstandig aan de slag** (Groepjes III)
 - Centraal modellen*** (Groepjes I en II)
- Aan de slag** (Groepjes II)
 - Verlengde instructie** (Groepjes I)
- Centrale afronding** (Groepjes I, II en III)
- Nieuwsbegripfilmje van het Jeugdjournaal kijken** (Groepjes I, II en III). Kies hiervoor een goed moment tijdens de les, bij voorkeur achteraf.

Centraal modellen* volgens SCHIJF:

- S**trategie: stel je op als leesexpert. Benoem welke strategieën je gebruikt. Vertel waarom die strategieën je gaan helpen bij het begrijpen van de tekst.
- C**oncreet maken van de aanpak: leg vooraf duidelijk uit wat de stappen van de strategieën zijn en model deze vervolgens.
- H**oe doe ik het?: nodig leerlingen uit goed te luisteren zodat zij het na kunnen doen voor de groep.
- I**k doe voor: model een stukje van de tekst. Leg uit dat je tijdens het lezen van alles bedenkt en dat je nu laat horen wat er in je hoofd gebeurt.
- J**ij doet het na: laat daarna één of twee leerlingen jouw voorbeeld voor de klas nadoen.
- F**eedback: Geef feedback op wat de leerling bij het modellen heeft laten zien.

Tijdens de les

Introductie:

Deel de tekst nog niet uit.

Groepjes I, II en III: bespreek klassikaal wat de tekst gaat vertellen over het onderwerp. De leerlingen schrijven hun voorspelling op bij opdracht 1.

Zelfstandig aan de slag:

Groepjes III: de leerlingen gaan verder met opdracht 1. Ze lezen de tekst actief per stukje met gebruikmaking van modellen en plaatsen de tekens van actief lezen bij de tekst. Na elk stukje bespreken de leerlingen wat ze hebben aangestreept of opgeschreven. Ook bespreken ze of ze snappen wat er staat en vatten ze het stukje tekst kort samen. Zo nodig herlezen ze het stukje tekst. De leerlingen maken vervolgens opdracht 2, en een keuze uit de opdrachten 3 en 4.

Centraal modellen: powered by

Groepjes I en II: terugblik op en uitleg van de strategieën, centraal modellen volgens SCHIJF.

Aan de slag:

Groepjes II gaan dan zelfstandig verder: tekst actief lezen per stukje met gebruikmaking van modellen. Na elk stukje bespreken de leerlingen wat ze hebben aangestreept of opgeschreven. Ook bespreken ze of ze snappen wat er staat. Zo nodig herlezen ze het stukje tekst.

De leerlingen maken vervolgens opdracht 2 en een keuze uit de opdrachten 3 en 4.

Verlengde instructie:

Groepjes I doen hetzelfde als groepjes II bij 'Aan de slag', maar dan samen met de leerkracht. Zij krijgen zo nodig extra instructie rondom de strategieën.

Centrale afronding:

Bespreek klassikaal welke problemen de leerlingen hebben ondervonden, wat betreft de inhoud en het samenwerken. Stel enkele vragen om vast te stellen of de leerlingen de tekst hebben begrepen.

Nieuwsbegripfilmje van het Jeugdjournaal kijken

Gebruik de luistervragen bij het filmje (zie website).

Debatteren

Wilt u uw leerlingen laten debatteren? Kies dan een van de volgende stellingen:

STICHTING
NEDERLANDS
DEBAT INSTITUUT

1. Trump moet kunnen zeggen wat hij denkt, óók als dat beledigend is.
2. Met Trump als president wordt de wereld onveilig.
3. Opiniepeilingen moeten een half jaar voor de verkiezingen verboden worden.

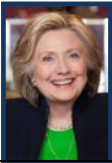

Tip Op de laatste pagina van deze handleiding vindt u een leestip van de Stichting Nederlands Debat Instituut

Antwoorden

OPDRACHT 2

1. D Omdat Hillary Clinton tijdens de campagne als de grote favoriet gold.
2. A omstreden
3. B een middel
4. A I en II
5. D Politieke ervaring
6. C Ze hebben geen werk meer.
7. D Dat ze meer stemmen haalde dan Trump.
8. B Tegen alle verwachtingen in is Donald Trump gekozen tot de nieuwe president van de Verenigde Staten.

OPDRACHT 3

	Hillary Clinton 	Donald Trump
Partij:	Democraten	Republikeinen
Werkervaring:	minister van Buitenlandse Zaken	zakenman
Percentage stemmen:	47,8%	47,3%
Aantal kiesmannen:	228	290
Bijzonder, omdat:	<ul style="list-style-type: none"> - eerste vrouwelijke presidentskandidaat van de VS - haar man Bill was al eerder president 	<ul style="list-style-type: none"> - deed omstreden uitspraken (recht voor zijn raap) - had geen politieke ervaring - multimiljardair

✂.....

Woordenlijst

toonaangevend = vooraanstaand, leidend

het imperium = een heel groot en financieel machtig bedrijf

recht voor zijn raap zijn = altijd meteen zeggen wat je denkt

✂.....

Woordenlijst

toonaangevend = vooraanstaand, leidend

het imperium = een heel groot en financieel machtig bedrijf

recht voor zijn raap zijn = altijd meteen zeggen wat je denkt

✂.....

Woordenlijst

toonaangevend = vooraanstaand, leidend

het imperium = een heel groot en financieel machtig bedrijf

recht voor zijn raap zijn = altijd meteen zeggen wat je denkt

✂.....

Woordenlijst

toonaangevend = vooraanstaand, leidend

het imperium = een heel groot en financieel machtig bedrijf

recht voor zijn raap zijn = altijd meteen zeggen wat je denkt

✂.....

Woordenlijst

toonaangevend = vooraanstaand, leidend

het imperium = een heel groot en financieel machtig bedrijf

recht voor zijn raap zijn = altijd meteen zeggen wat je denkt

✂.....

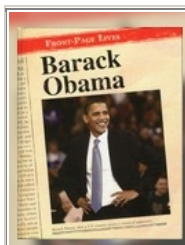
Woordenlijst

toonaangevend = vooraanstaand, leidend

het imperium = een heel groot en financieel machtig bedrijf

recht voor zijn raap zijn = altijd meteen zeggen wat je denkt

De Nieuwsbegripbieb – Titels bij week 46

Barack Obama
Burgan, Michael
Vanaf 12 jaar
J-boek

Over het leven van Barack Obama, vanaf zijn geboorte tot aan zijn verkiezing tot president van Amerika.

Democratie
Downing, David
Vanaf 12 jaar
J-boek

Informatie over het ontstaan van een democratie, de ontwikkeling ervan en hoe het zich verhoudt tot de bevolking.

Ik haat politiek
Garlando, Luigi
Vanaf 12 jaar
C-boek

Na de dood van haar vader haat Camilla politiek. Haar houding verandert na de ontmoeting met Aristoteles, een zwerver die haar uitlegt wat politiek en democratie inhoudt.

Lestip debatteren in de klas – Stichting Nederlands Debat Instituut

Debatteren spannend? Jazeker!

Als je als docent begint met debatteren, kun je te maken krijgen met leerlingen die niet durven op te staan en te spreken. Ze vinden het té spannend en zijn bang. 'Kom ik wel uit mijn woorden als ik de beurt krijg?', 'Wat als ik iets stoms zeg?', 'Als ik de beurt krijg, ben ik vast vergeten wat ik wil zeggen!'.

Voor die leerlingen is debatteren **JUIST** bedoeld. Debatteren geeft leerlingen handvatten om (kort) hun zegje te doen en elkaar te ondersteunen in een team. Een leerling die veel argumenten heeft, fluistert tijdens het debat een andere leerling een eigen argument in. Je hebt namelijk een grotere kans het debat te winnen als iedereen opstaat, dan als er een de show steelt.

U als docent bent daarin erg belangrijk. Zodra u merkt dat een leerling het spannend vindt om te spreken, kunt u de leerling met instemmende mimiek en janknikken aanmoedigen. Als een leerling niet uit de woorden komt, kunt u opmerken dat het normaal is: 'We zijn aan het oefenen!', 'Volgende keer beter!' etc.

Voordat u begint met debatteren en ook nog later in het jaar kunt u onderstaand filmpje laten zien:

<https://www.youtube.com/watch?v=OkgvYVfOntM&index=4&list=PLnARqM2XSzjaSGm8LwCMqqqZYsKd0JKyI>

U zet de volgend punten op het bord en bespreekt het vooraf met uw leerlingen:

Wat kun je al en welke stap wil je maken/wat wil je leren in dit debat?

- * Ik kan een argument van een ander herhalen in mijn hoofd.
- * Ik sta op en herhaal het argument van een ander. 'Zoals al zei.....'
- * Ik sta op en breng een eigen argument in.
- * Ik sta op en reageer op mijn tegenstander.
- * Ik deel mijn eigen argumenten met teamgenoten.
- * Ik stimuleer mijn teamgenoten door instemmend te knikken als ze iets zeggen.

Als u wekelijks debatteert met uw leerlingen, leren ze te gaan staan en spreken, óók als ze het spannend vinden en zenuwachtig zijn.